

ХХV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПЕТА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневник

на

31. заседание

Сряда, 29 декември 1943 г.

Открито в 16 ч. 47 м.

Председателствувал подпредседателят д-р Петър Кьосеванов.

СЪДЪРЖАНИЕ

Съобщения:

- Отпуски
Проекторешения
Законопроект

Дневен ред:

- Проекторешение за разрешаване на французия комитет за подпомагане на пленниците от войната да изплати на французките военнопленници в Германия 300 колета, съдържащи хранителни и други предмети, и 60 кгр. експортни цигари без износно мито и други данъци и такси. (Приемане) 433
Бюджетопроекти:
а) за приходите и разходите на разните фондове за 1944 бюджетна година. (Приемане) 434
б) за приходите и разходите на Главната дирекция на железните и пристанищата за 1944 бюджетна година. (Приемане) 451
Законопроекти:
1. За бюджета на разните фондове на държавата за 1944 бюджетна година. (Второ четене) 454

Стр.	Стр.
433	2. За бюджета на Главната дирекция на железните и пристанищата за 1944 бюджетна година. (Второ четене) 455
433	Говорили: Тодор Кожухаров 455
433	М-р Христо Попов 456
	3. За изменение и допълнение на закона за общата администрация и на наредбата-закон за държавната полиция. (Първо четене) 456
	4. За оставане в сила на закона за облагане с военновременен данък комисионите и други възнаграждения от военни или други доставки, получени до 31 декември 1944 г. включително. (Първо и второ четене) 456
	5. За изменение на членове 162, 164, 165, 166, 167, 416 и 417 от наредбата-закон за държавните привилегии, акцизите и патентите. (Първо и второ четене) 457
	6. За изменение на чл. 5, алинея трета и четвърта, от закона за облекчаване на дължниците от земетърсната обlast по заемите им за възстановяване на повредените имоти от земетресението през 1928 г. (Първо четене) 457
	Дневен ред за следващото заседание 458

Председателствующ д-р Петър Кьосеванов: (Звъни) Приствуват необходимият брой народни представители. Обявявам дневното заседание за открито.

(Отсъствуват: Ангел Държански, Велизар Багаров, Георги Шишков, д-р Георги Липовански, Гето Кръстев, Данail Жечев, Димитър Сараджов, Иван Димитров Минков, д-р Иван Йотов, Иван Славов Керемидчиев, Игнат Хайдудоз, Илия Димитров Славков, Кирил Гергев Минков, Крум Митаков, Найден Райнов, д-р Николай П. Николаев, д-р Петър Шишков, Петър Марков, Петър Думанов, Петър Дограмаджиев, Стефан Керкеневов и Филип Махмудиев)

Преди да пристъпим към дневния ред, ще ви направя някои съобщения.

Председателството е разрешило отпуск на следните г-да народни представители: Александър Загоров — 2 дена, Ангел Държански — 2 дена, Аンドра Лулчев — 2 дена, Васил Чобанов — 2 дена, Димитър Андреев — 3 дни, Крум Митаков — 3 дни, д-р Н. П. Николаев — 1 ден, д-р Никола Дуров — 1 ден, Петър Марков — 2 дена, Петър Савов — 3 дни и Стефан Керкеневов — 1 ден.

Постъпили са:

От Министерството на финансите — предложение за одобрение постановленията на Министерския съвет: 39., от 1 октомври 1943 г., протокол № 138; 16., от 8 октомври 1943 г., протокол № 142, и 52., от 2 ноември 1943 г., протокол № 157 — относно разрешаването на Българската земеделска и кооперативна банка да спази и достави обуща.

От същото министерство — предложение за опрощаване на сумата 13.716.265 лв., дължима на държавното съкровище от несъстоятелни и несъществуващи дължници.

От Министерството на вътрешните работи и народното здраве — законопроект за изменение на закона за признаване правото на собственост върху някои завладени общински места.

Постъпилите предложения и законопроект ще бъдат раздадени на г-да народните представители.

Пристигваме към дневния ред — точка първа:

Одобрение на предложението за разрешаване на французия комитет за подпомагане на пленниците от войната да изплати на французките военнопленници в Германия 300 колета и пр.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„МОТИВИ

към проекторешението за одобрение на 84. постановление на Министерския съвет, от 17 декември 1943 г., протокол № 175

Г-да народни представители! Французската легация с писмо от 6 декември 1943 г. моли да се разреши на французия комитет за полагане грижи за военнопленниците, намиращи се в Германия, да им се изплатят 300 колета по случай новогодишните празници, съдържащи хранителни и други предмети, и 60 кгр. експортни цигари, като същите бъдат освободени от износно мито и други данъци, такси, герб, включително и експортен бандерол.

Това искане е одобрено с 84. постановление на Министерския съвет от 17 декември 1943 г., протокол № 175.

Като ви излагам горното, моля ви, г-да народни представители, да се занимаете с представеното ви решение, което да разгледате и одобрите.

Гр. София, декември 1943 г.

Министър-председател, министър на финансите: Д. Божилов

„РЕШЕНИЕ

за разрешаване на французия комитет за подпомагане на пленниците от войната да изплати на французките военнопленници в Германия 300 колета, съдържащи хранителни и други предмети, и 60 кгр. експортни цигари без износно мито и всички други данъци, такси, герб, включително и експортен бандерол. Цигарите ще бъдат вложени в колетите или ще се изплатят отделно.“

Председателствующ д-р Петър Кьосеванов: Ще пристъпим към гласуване.

Които г-да народни представители приемат решението за разрешаване на французия комитет за подпомагане на пленниците от войната да изплати на французките военнопленници в Германия 300 колета, съдържащи хранителни и други предмети, и 60 кгр. експортни цигари без износно мито и други данъци и такси, моля, да вдигнат ръка. Министърство, Събранието приема.

Преминаваме към точка втора от дневния ред:

Доклад на бюджетарната комисия по бюджетопроектите за 1944 бюджетна година на: а) разните фондове на държавата.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Андреев: Ще ви прочета закона с измененията, които бяха направени в бюджетарната комисия. (Чете)

„1. Върховно комисарство на военновременното стопанство. Дирекция за закупуване и износ на зърнени храни.“

Приходи.“
(Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат заглавието и § 1, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: „Разходи.“ (Чете § 1)

В таблицата към § 1 комисията направи следните изменения:

На стр. 4, в „2. Предприятие захарна фабрика“, след „1 управител“ става „1 управител предприятие I кат.“

На 8 стр. „2. Отделение предприятия“ става „2. Отделение вълна“. По-долу се прибавя заглавието: след „Началник служба“ се прибавя „служба предприятия.“

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 1, заедно с обяснителната таблица към него, както се докладваха моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 2)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 3)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 4)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 4, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 5)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 5, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 6)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 6, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 7)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 7, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 8)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 8, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 9)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 9, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 10)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 10, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 11)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 11, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 12)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 12, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 13)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 13, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 14)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 14, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 15)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 15, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 16)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 16, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 17)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 17, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 18)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 18, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 19)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 19, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 20, таблицата към него и забележката)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 20, с забележката и таблицата към него, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„2. Главна дирекция на държавните дългове: а) фонд „Евентуални загуби от заемите и пр.“

Приходи.“
(Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат заглавието и § 1, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: „Разходи.“ (Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 1, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

б) Амортизационен фонд по заема на дружество „Червен кръст“ от 1912 г.

Приходи.“
(Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат заглавието и § 1, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: „Разходи.“ (Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 1, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Министерство на вътрешните работи и народното здраве, 1. Администрация и полиция. Фонд „За многодетните български семейства.“

Приходи.“
(Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат заглавието и § 1, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 2)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 3)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 4)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 4, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 5)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 5, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 6)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 6, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 7)

Председателствуващ д-р Петър Къссеинов: Които приемат § 7, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 12)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 12. моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„е) Фонд „Главна дирекция на строежите“.

Приходи.“

(Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат заглавието и § 1, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 2)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 3)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Разходи.“

(Чете § 1)

В обяснителната таблица на стр. 91 кредитът за „2 инженеримашинни III—I ст.“ се намалява на 134.400 лв., а за машинописца — на 31.200 лв. На стр. 100 процентното възнаграждение се намалява на 83.900.000 лв.

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 1 заедно с обяснителната таблица, както се докладваха, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 2)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 3)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 4)

В текста, след думата „награди“ се прибавя „на техническия, пом. техническия персонал и на строителните работници“, като сумата се увеличава на 500.000 лв., а общият кредит — на 760.000 лв.

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 4, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 5)

Общийят кредит се намалява на 327.800.000 лв.

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 5, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 6)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 6, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 7)

„На огнярите по 35 лв.“ става по 37 лв.

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 7, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 8)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 8, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 9)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 9, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 10)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 10, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 11)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 11, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 12)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 12, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 13)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 13, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 14)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 14, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 15)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 15, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 16)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 16, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 17)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 17, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 18)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 18, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 19)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 19, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 20)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 20, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 21)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 21, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 22)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 22, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 23)

В обяснителната таблица на стр. 101 в „Централен склад“ става — счетоводител I кат., III—I ст., вместо „началник на централния склад“, и кредитът за заплатата му се увеличава на 62.400 лв.

Годишната заплата на 4 стр., надзиратели, става — 28.800—31.200, вместо 31.200—33.600 лв.

На стр. 102 кредитът за повишение се увеличава на 5.054.800 лв.

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 23, заедно с таблицата, както се докладваха, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 24)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 24, моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 25)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 25 моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 26)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 26 моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 27)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 27 моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 28)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 28 моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 29)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 29 моля, да вдигнат ръка. Минозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 30)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 30, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 31)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 31, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 32)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 32, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 33)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 33, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 34)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 34, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 35)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 35, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 36)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 36, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 37)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 37, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 38)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 38, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 39)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 39, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 40)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 40, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 41)

На стр. 103 от обяснителната таблица „Отделение язовири“ се прередактира както следва: един началник на отделението — инженер с годишна заплата 100.800 лв.; един главен инспектор — инженер — 96.000 лв. Служба „Проучвания“: един началник на служба — инженер — 84.000 лв.; двама бригадни инженери — 158.400 лв.; двама инженери III-I ст. — 134.400 лв.; двама главни техники — 96.000 лв.; двама чертежници II-I ст. — 62.400 лв. Служба „Строежи“ — един началник на служба — инженер — 84.000 лв.; двама бригадни инженери — 158.400 лв.; двама инженери III-I ст. — 134.400 лв.; един главен техник — 48.000 лв.; един техник III-I ст. — 45.600 лв.; един техник машинен или електротехник — III-I ст. — 40.800 лв.; трима чертежници — II-I ст. — 31.200 лв.

На същата страница, в заглавието „Отделение за отводняване, напояване и корекция на реки“, се прибавят думите „и хидроцентрали“.

На стр. 104 „Служба за машинни и електрически уредби за хидроцентрали и помпени станции“ става: „Служба хидроцентрали и помпени станции“ със следния щат: един началник на служба — инженер с годишна заплата 84.000 лв.; един бригаден инженер — 79.200 лв.; един електро-инженер — III-I ст. — 67.200 лв.; двама инженери III-I ст. — 134.400 лв.; един главен техник — 48.000 лв.; един техник III-I ст. — 45.600 лв.; един техник машинен или електротехник — III-I ст. — 40.800 лв.; трима чертежници — II-I ст. — 31.200 лв.; един главен майстор — 45.600 лв.

На стр. 105 в „за повишение за изслужени години и пр.“ кreditът се увеличава на 560.400 лв.

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 41 заедно с обяснителната таблица, както се докладваха, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 42)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 42, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 43)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 43, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 44)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 44, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 45)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 45, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 46)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 46, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 47)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 47, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 48)

В текста на параграфа, вместо думите „баражите Копринка, Камен проход (Таш-боаз), Батак, Доспат, се поставя: „Язовирите Копринка, Тополница, Студена (р. Струма), Камен проход, Голяма Камчия, Луда Яна, Писъчник, Асенов дол, Бинкос“.

По-надолу в текста, след „р. Струма“, се поставят думите: „р. Тунджа, р. Камчия (Голяма и Луда)“.

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 48, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 49)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 49, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 50)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 50, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 51)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 51, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 52)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 52, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 53)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 53, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Министерство на железниците, пощите и телеграфите“

Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните.
Фонд „Пощенска спестовна каса и пощенска чекова служба за 1944 г.“

„Приходи.“

(Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат заглавието и § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 2)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Разходи.“

(Чете § 1)

В обяснителната таблица на стр. 108, вместо „А. Отделение спестовно“, става „Отдел спестовен“. Вместо „Началник на отделение“, става „Началник на отдел“ с годишна заплата 112.800 лв.

На стр. 109, вместо „Б. Отделение чекове“ и пр., става: „Б. Отдел чекове“ и пр. и вместо „Началник на отделение“ става „Началник на отдел“ с годишна заплата 112.800 лв.

Кредитът за повишение на стр. 110 се намалява на 1.291.600 лв.

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 1 заедно с обяснителната таблица, както се докладваха, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете § 2)

Председателствуващ д-р Петър Кьосеванов: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

4. По Министерството на народното просвещение	1.082.725.850	1.085.731.550
5. По Министерството на финансите	3.287.260.000	3.195.930.000
6. По Министерството на правосъдието	48.000.000	48.000.000
7. По Министерството на търговията, промишлеността и труда	615.915.000	582.355.000
8. По Министерството на общ. сгради, пътищата и благоустройството	4.258.850.000	4.258.850.000
9. По Министерството на железниците, пощите и телеграфите	30.300.000	30.300.000
Всичко	9.979.504.850	9.852.760.550

Председателствуващ д-р Петър Късеинов: Които приемат заглавието и чл. I на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранieto приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 2. Към фондовете, управлявани от Министерството на народното просвещение за 1944 бюджетна година, се прибавят и следните фондове:

- I. Фонд „Библиотека българска книга“ и
- II. Фонд „Библиотека български учител“.

Приходите на тия фондове са: от продажба на книги, от помощи, от заеми и от разни непредвидени.“

Председателствуващ д-р Петър Късеинов: Които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранieto приема.

Докладчик Димитър Андреев: Комисията прибави нов чл. З със следното съдържание:

„Чл. 3. Всички пенсионери, заварени като такива на 31 декември 1943 г., които нямат месечен доход вън от пенсията повече от 7.000 лв., получават еднократна помош в размер на половина месечната пенсия, пресметната върху пенсията за м. януари 1944 г., заедно с дадените досега увеличения. Правото за получаване на помошта се установява с декларация от пенсионера. За невярно дадени сведения в декларацията се прилага наказанието, предвидено в чл. 2 на закона за отменяване заверките на пенсионните заявления-разписки от общинските управления и за изплащане на пенсите и от телеграфопощенските станции.

Разпоредбата на предходната алинея важи: за пенсите за изслужено време, за земеделските пенсии, за пенсите за старост, за инвалидност и злополука, плащани от разните фондове, и за всички видове държавни пенсии, плащани от държавното съкровище, включително и помощите от атентата „Св. Неделя“ и пособията на руските ветерани.

Тази помощ се освобождава от всякакви удържки, данъци и запори.

Изплащането на помощта става по реда и начина, установлен за изплащане на пенсите. Необходимите суми за всеки вид пенсии се вземат от средствата на съответния фонд,resp. на държавното съкровище.

Разрешава се на министра на финансите, или упълномощено от него длъжностно лице, за оформяване на разхода за изплатената помош да уисва с заповед съответните кридити по бюджетите на фондовете, като необходимите за това суми се вземат от постъпилите в повече приходи и от осъществените икономии в разходите по бюджета на съответния фонд за 1944 бюджетна година или от наличността на фонда.

Усиливането на кредитите за тази помощ става със заповед от съответните министри за ония фондове, чито бюджети не се гласуват от Народното събрание.“

Председателствуващ д-р Петър Късеинов: Които приемат новия чл. З, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранieto приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете таблицата на разните фондове на държавата, управлявани от министерствата и дирекциите, съгласно чл. 118 от закона за бюджета, отчетността и предприятията, за 1944 бюджетна година)

На втория ред в таблицата след думата „зърнени“ се прибавя думата „храни“.

Други изменения в таблицата няма.

Председателствуващ д-р Петър Късеинов: Които приемат таблицата с изменението, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранieto приема.

Законопроектът за бюджета на разните фондове на държавата за 1944 бюджетна година е приет окончателно. (Ръкоплескания)

Преминаваме към точка четвърта от дневния ред.

Второ четене на законопроекта за бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата за 1944 бюджетна година.

Моля г-н докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„З А К О Н

за бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата за 1944 бюджетна година

Чл. 1. Разрешава се на министра на железниците, пощите и телеграфите през течението на 1944 бюджетна година да произвежда разходи за железниците и пристанищата, показани в таблиците към

този закон, съгласно с законите на държавата и с закона за уредба и управление на българските държавни железници и пристанища, а именно:

По отдел I — Железници:

Част I — Експлоатация	4.496.050.000 лв.
Част II — Социални грани	251.150.000 "
Част III — Разширяние, подобрене и обзавеждане на железопътните гари	520.000.000 "
Част IV — Дългове на българските държавни железници	1.139.000 "
Запазен фонд по отдел I, част I	1.139.000 "

Всичко по отдел I . . . . . 5.571.550.000 лв.

По отдел II — Постройка нови железници . . . . .

По отдел III — Водни съобщения:	
Част I — Корабоплаване	306.170.000 лв.
Част II — Общо държавни разходи	62.256.160 "

Запазен фонд по отдел III . . . . . 23.840 "

Всичко по отдел III . . . . . 368.450.000 лв.

А всичко по отдели I, II и III . . . . . 5.940.000.000 лв."

Председателствуващ д-р Петър Късеинов: Има думата народния представител г-н Тодор Кожухаров.

Тодор Кожухаров: Г-да народни представители! Аз се извинявам, загдето само за 5 минути ще прекъсна това идилично спокойствие в момента, защото всички сме уморени от дългите дебати. Целта ми е да споделя с вас и с г-н министра на железниците няколко мисли по въпроса за персонала на българските държавни железници — смятам, че влизам в изпълнението на един обществен дълг.

Имах случая да говоря с няколко делегации от железничари, които ме познават като бивш министър на железниците и които идват при мене да си кажат хала. Аз им обещах да стана изразител на техните настроения и на техните искания, ако мога да кажа това, в Парламента и сега изпълнявам този си дълг.

Г-да народни представители! Тук, в Парламента, се изказаха възторжен похвали и благодарности по адрес на нашите летци, които със себеотрицание пазят небето на България. Аз мисля, че дълг ни е да си спомним в този момент, в навечерното на празниците, и за тази категория държавни служители, чийто дълг е един постоянно подвиг, защото службата на тези хора е най-тежка и отговорна, съпроизвъдена със страшно напрежение на силите, на енергията и на волята. Мнозина от тях почти изнемогват от своята тежка и отговорна работа.

Е добре, от разговорите, които имах с тях, аз за лишен път се убедих колко скромни и колко непретенциозни са тези добри служители на България. Какво собствено казаха те пред мене? Те казаха: ние признаваме, че не можем да искаме някакви привилегии, защото държавата не може да бъде машеха към един и майка към други; ние признаваме също така, че не сме деца да не виждаме, че въпросите влязоха в една такава фаза, в един омагьосан кръг, че халът на чиновниците не може да се разрешава даже и с увеличение на заплатите, защото всяко увеличение на заплатите увеличава двойно скъпотията; ние благодарим за това, което се прави за нас; благодарим също така и за грижите, които се полагат за нашата прехрана — особено за персонала по движението, който в това отношение досега беше много тежко положение. Както е известно, по разните гари се устроиха кухни и персоналът е много доволен от тази мярка. Обаче има още някои неща, за които трябва да се погрижи г-н министърът на железниците.

Преди всичко боде очите една несправедливост по заплатите в железопътната работилница. Казаха ми, че там имало сега две категории работници: едната категория са специалисти — шлюсери, дърводелци, железари и пр. и пр., които за почистване на персонала са гражданско мобилизираны за нуждите на държавата. Тия граждани са мобилизираны работници, някои от които даже не са на нужната височина и не може да се похвалят в работилницата нито със съюзта работи, нито пък със своето трудолюбие. поради това, че са мобилизираны, получават надница от 200 лв. до 300 лв. Имало други няколко постоянни работници, които вършат цялата тежка работа в работилницата, но които получават по-малки възнаграждения от първите. Тази именно втора категория работници повдигат въпрос дали не би могло да се направи нещо, за да се получи по-голяма справедливост в това отношение. Аз повдигам този въпрос само мимоходом. Може би да съм непълно осветлен — г-н министърът ще каже.

Но има и друго нещо, което интересува всички железничари и което е свързано с характера на тяхната служба. Хората плачат: нямаме облекло, изкъсахме го от това постоянно движение из влаговете; нямаме нито горно облекло, нито долно облекло, нито ботуши, нито обуща здрави; молим ви бийте тревога в Парламента, в комисии и правителството, да се погрижат за нас сам в това отношение, защото се движим денем и нощем, зимно време, здравето ни е изложено на рисък и т. н.; искаме здраво облекло, и това е най-голямата ни мъка в този момент.

И още една претенция, която е легитимна, толков и скромна: разберете, че цял ден боравим с нечистотии, с въглища, със смазки, не можем да се видим чисти, нямаме сапун; не можеш да се измийши никога, не можеш да се почувствува чист, не можеш да се наядеш, вечно се виждаш мръсен; ние имаме нужда от повече сапун, това го изисква характерът на нашата служба.

Ето, г-да, виждате, хората искат обуща, сапун и дрехи. Кой би отрекъл това право на тези скромни служители?

Повдигам този наглед дребен въпрос, обаче въпрос, който живо интересува 30.000 държавни служители, и то служители, които вършат една от най-важните функции в държавата. Повдигам въпроса тук, защото всичко, което става горе, в комисии, не е известно на българския народ. Повдигам го тук, в пленума, пред цялото правителство и пред г-н министър на железниците. И аз ще бъда благодарен, ако г-н министърът на железниците направи една декларация тук, в Парламента, която да стане достояние и на обществото, и на многохилядния персонал по железниците, и какве нещо обнадеждаващо, нещо настъпително в това отношение за българските железничари. Ще бъда много благодарен, ако г-н министърът на железниците се отзове на тази ми покана.

Председателствуващ д-р Петър Късеинанов: Има думата г-н министърът на железниците, пощите и телеграфите.

Министър Христо Петров: Г-да народни представители! Аз трябва да благодаря на народния представител г-н Кожухаров, който каза толкова ласкави думи към българските железничари, които работят продължават да работят и ще работят, съзнавайки нуждите на нацията държава в днешното време.

По първия въпрос — за неравенството в железопътните работници. Още при встъпването ми в длъжност този въпрос ми беше известен. Той се проучва и ще добие разрешение, за да има равенство между всички железничари, които работят там.

По втория въпрос — за облеклото. Железничарите горно облекло имат и им се дава редовно. Въпросът за долното облекло обаче е труден. Той ни занимава и аз съмтам, че разрешение и на него ще се намери, за да бъдат задоволени заслужено особено тия, които работят в локомотивите и в железопътните работници — да имат една ризка повече. Това е тяхното оплакване както към г-н Кожухарова, така и към мене, колкото пъти съм бил и където съм бил между тях.

По третия въпрос съмтам, че и за него едно правилно разрешение ще се намери. Аз мога да заявя пред всички, че българският железнничар действително е на своя пост. (Бурни и продължителни ръкоплескания) Той работи и ще продължава да работи с пълното съзнание, о каквото е работил досега. (Бурни и продължителни ръкоплескания) Грижите за него и на министъра, и на всички, които са около него, той действително ги заслужава. (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Председателствуващ д-р Петър Късеинанов: Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат заглавието и чл. I на законопроекта, както се докладва от докладчика, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Андреев: (Чете)

„Чл. 2. За покридане на разходите по чл. 1 от този закон министърът на железниците, пощите и телеграфите се задължава да събира, съгласно законите на държавата, закона за уредба и управление на българските държавни железници и пристанища, правилниците и наредбите за прилагане на законите, през 1944 бюджетна година приходи, както следва:

По отдел I — Железници:

Част I — Експлоатация	5.545.550.000 лв.
Част II — Социални грижи	26.000.000 „

Всичко по отдел I . . . . . 5.571.550.000 лв.

По отдел II — Постройка нови железници . . . . . —

По отдел III — Водни съобщения:

Част I — Корабоплаване	368.450.000 лв.
----------------------------------	-----------------

Всичко по отдел III . . . . . 368.450.000 лв.

А всичко по отдели I, II и III . . . . . 5.940.000.000 лв.“

Председателствуващ д-р Петър Късеинанов: Които приемат чл. 2, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Законопроектът за бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата за 1944 бюджетна година е приет окончателно. (Ръкоплескания)

Пристигваме към точка пета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за общата администрация и на наредбата-закон за държавната полиция.

Които са съгласни да бъдат прочетени само мотивите към законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„МОТИВИ“

към законопроекта за изменение и допълнение на закона за общата администрация и на наредбата-закон за държавната полиция

Г-да народни представители! Известно ви е досега съществуващото организационно разделение между административните и полицейски служби в областни и околийски, което е нецелесъобразно и пречи за доброто им управление.

Законопроектът, който ви предлагам, цели да премахне това разделение и моля, г-да народни представители, да го приемете и гласувате.

Гр. София, 24 декември 1943 г.

Министър на вътрешните работи и народното здраве:

Д. Христов“

(ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение и допълнение на закона за общата администрация и на наредбата-закон за държавната полиция

§ 1. Алинея втора на чл. II се заличава и след него се прибавя следният нов член II-a от закона за общата администрация:

„Чл. II. Директорът на полицията се подпомага непосредствено от помощник областни директори. Един от тях се назначава за полицейски областен директор и завежда полицията в областта. Неговите длъжности и редът за назначаването му се уреждат от наредбата-закон за държавната полиция. Другите помощник областни директори се назначават с заповед от министра на вътрешните работи и народното здраве.“

Когато директорът на областта отсъствува, замества го един от помощник областните директори, определен с заповед.

Директорът на областта определя с заповед и отделните длъжности и задачи, които той възлага на помощник областните директори по управлението на областта“:

§ 2. Член 31 от закона за общата администрация се изменя така:

„Чл. 31. Околийският управител се подпомага от помощник околийски управител. Длъжностите и редът за назначаването на помощник околийски управител се уреждат в наредбата-закон за държавната полиция. Помощник околийският управител замества околийски управител и извършва всички длъжности и задачи по управлението на околията, които околийският управител му възлага, с заповед, одобрена от областния директор“.

§ 3. Член 11 от наредбата-закон за държавната полиция се изменя така:

„Чл. 11. Областните директори и околийските управители са прими началици на полицията в управяваните от тях области и околии. В полицейско отношение те се подпомагат от полицейски помощник областни директори и помощник околийски управител.“

§ 4. Алинея втора на чл. 16 от наредбата-закон за държавната полиция се отменя.

§ 5. В чл. 41, т. „б“, от наредбата-закон за държавната полиция думите: „околийски полицейски началник“ се заменят с думите: „помощник околийски управител“.

§ 6. А в т. „д“ на същия член думите: „областен полицейски началник“ се заменят с думите: „полицейски помощник областен директор“.

Председателствуващ д-р Петър Късеинанов: Които приемат на първо четене законопроекта за изменение и допълнение на закона за общата администрация и на наредбата-закон за държавната полиция, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Законопроектът ще бъде изпратен в комисията по Министерството на вътрешните работи за разглеждане.

Минаваме към следната точка, шеста, от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за обществените осигуровки.

Пред вид на това, че по тая точка са записани да говорят трима души, а часът е 6, . . .

Министър Дочо Христов: Моля да се отложи тая точка.

Председателствуващ д-р Петър Късеинанов: . . . и пред вид на това, че г-н министърът моли да се отложи тая точка от дневния ред, тая точка се снема от дневния ред.

Минаваме към следната точка, седма, от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за оставяне в сила на закона за облагане с военновременен данък комисионите и други възнаграждения от военни и други доставки, получени до 31 декември 1944 г. включително.

Които са съгласни да бъдат прочетени само мотивите към законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„МОТИВИ“

към законопроекта за оставяне в сила на закона за облагане с военновременен данък комисионите и други възнаграждения от военни и други доставки, получени до 31 декември 1944 г.

Г-да народни представители! Има изгледи, че военното време, което преживява светът, ще продължи и през 1944 г., поради това държавата ще продължава да прави извънредни разходи през 1944 г. От друга страна недопустимо е през военно време натрупването на ненормални печалби. В интереса на държавата е, тези свръхпечатли да бъдат иззети за задоволяване на общите нужди на държавата и запазване на нацията.

Поради това законът за облагане с военновременен данък комисионите и други възнаграждения от военни и други доставки трябва да остане в сила и за получението такива до 31 декември 1944 г. включително.

Като предлагам на просветеното ви внимание предложения закопроект, моля ви да го обсъдите и гласувате.

Гр. София, 27 декември 1943 г.

Председател на Министерския съвет, министър на финансите
Д. Божилов.“

ЗАКОНОПРОЕКТ

за оставяне в сила на закона за облагане с военновременен данък
комисионите и други възнаграждения от воени и други доставки,
получени до 31 декември 1944 година включително

Параграф единствен. Законът за облагане с военновременен
данък комисионите и други възнаграждения от воени и други
доставки остава в сила и за комисионите и други възнаграждения от
воени и други доставки, получени до 31 декември 1944 г.)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат на
първо четене законопроекта за оставяне в сила на закона за обла-
гане с военновременен данък комисионите и други възнаграждения
от воени и други доставки, получени до 31 декември 1944 г. вклу-
чително, моля, да вдигнат ръка. Министерство. Събранието приема.

Министър-председател Добри Божилов: Моля, спешност.

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Г-н министър-пред-
седателят предлага, законопроектът да бъде приет, по спешност, и
на второ четене. Които приемат това предложение, моля, да вдигнат
ръка. Министерство. Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете заглавието и параграф
единствен)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат за-
главието и параграф единствен на законопроекта за оставяне в сила
на закона за облагане с военновременен данък комисионите и други
възнаграждения от воени и други доставки, получени до 31 де-
кември 1944 г. включително, моля, да вдигнат ръка. Министерство. Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Пристъпваме към следната точка, осма, от дневния ред:

**Първо четене на законопроекта за изменение на членове 162, 164,
165, 166, 167, 416 и 417 от наредбата-закон за държавните привилегии,
акцизите и патентите.**

Които са съгласни да бъдат прочетени само мотивите към зако-
нопроекта, моля, да вдигнат ръка. Министерство. Събранието приема.

Моля г-н докладчика да ги прочете.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за изменение на членове 162, 164, 165, 166, 167,
416 и 417 от наредбата-закон за държавните привилегии, акци-
зите и патентите

Г-да народни представители! Добивът на царевицата от тази
годишната реколта е много малък и същата ще трябва да се из-
ползува само за задоволяване на онния нужди, където не може да
бъде заместена с друго.

Реколтата на картофите, обратно, е много изобилна и добро-
качествена!

При производството на гликоза досега у нас се употребяване
като изходен материал само царевица, макар със същия успех
да могат да се употребяват и картофите. Поради това в наредбата-
закон за държавните привилегии и акцизите е предвидено гликозата
да се добива само от царевица. Този постановление на закона
не се дължи на други съображения, а само на това, че по време
на създаването му производството на картофи в страната е било
незначително и недостатъчно за задоволяване на другите нужди и
не се е предполагало то да се увеличи до такава степен, че да има
достатъчно задоволяване нуждите на индустрията.

Понеже сега има достатъчно картофи за задоволяване нуждите
на гликозената индустрия, налага се да се измени казаното зако-
ноположение, като се разреши производството на гликоза и от
картофи.

Като имате пред вид гореизложеното, имам чест да ви помоля,
г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да
гласувате предложението ви законопроект.

Гр. София, декември 1943 г.

Председател на Министерския съвет, министър на финансите:

Д. Божилов“

(ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение на членове 162, 164, 165, 166, 167, 416 и 417 от на-
редбата-закон за държавните привилегии, акцизите и патентите

§ 1. Чл. 162 се изменя така:

„Производството на гликоза се допуска от царевица, картофи и
др., и то в специални фабрики, построени и открити съгласно
членове 37—44.“

§ 2. Алинея първа на чл. 164 се изменя така:

„За внасяните в фабриката царевица, картофи и др. фабри-
кантът е длъжен да подаде декларация от кочан до контрольора
при фабриката, който ги измерва и записва по контролърската
 книга в отделни партиди по видове.“

§ 3. В алинея втора на чл. 164 след думата „царевица“ се поставя запетайка и се прибавят думите „картофи и др.“

§ 4. В чл. 165 след думата „царевица“ се поставя запетайка и се прибавят думите „картофи и др.“

§ 5. В чл. 166 след думата „царевица“ се поставя запетайка и се прибавят думите „картофи и др.“

§ 6. Чл. 167 се изменя така:

„Количество на внесените в фабриката царевица, картофи
и др. се оправдава с произведените от тях гликоза и нишесте по
рандеман, определен ежегодно от министра на финансите въз ос-
нова на доклада на нарочна комисия.“

Ако при ревизиите се констатира по-малък рандеман, акцизът
се събира по рандемана, определен от министра на финансите за
съответната година.“

§ 7. В чл. 416 след думата „царевица“ се прибавят думите „кар-
тофи и др.“

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат на
първо четене законопроекта за изменение на членове 162, 164, 165,
166, 167, 416 и 417 от наредбата-закон за държавните привилегии,
акцизите и патентите, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събра-
нието приема.

Министър-председател Добри Божилов: Моля, спешност!

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Г-н министър-
председателят предлага, законопроектът да бъде приет, по спеш-
ност, и на второ четене. Които са съгласни с това предложение,
моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете заглавието на законо-
проекта)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат за-
главието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете § 1)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат
§ 1, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете § 2)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат
§ 2, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете § 3)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат
§ 3, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете § 4)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат
§ 4, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете § 5)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат
§ 5, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете § 6)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат
§ 6, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете § 7)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат
§ 7, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете § 8)

Председателствуващ д-р Петър Къосеванов: Които приемат
§ 8, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.
Законопроектът е приет окончателно.

Пристигваме към точка девета от дневния ред:

**Първо четене на законопроекта за изменение на чл. 5, алинеи
трета и четвърта, от закона за облекчаване дължниците от земе-
търъсната област по заемите, отпуснати им за възстановяване на по-
вредените имоти от земетресението през 1928 г.**

Има думата г-н докладчикът.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за изменение на чл. 5, алинеи трета и четвърта,
от закона за облекчаване дължниците от земетъръсната област по
заемите, отпуснати им за възстановяване на повредените имоти от
земетресението през 1928 г.

Г-да народни представители! Във връзка със становлото на 14 и 18
април 1928 г. катастрофално земетресение в Южна България, на
пострадалото население бяха отпуснати от Българската земеделска
и кооперативна банка и кредитирани от нея кооперативни органи-
зации нарочни заеми за възстановяване. Поради влошаване полю-
жението на дължниците вследствие на настъпилата непосредствено
след това тежка стопанска криза бе създаден закон за облекчение
на дължниците от земетъръсната област.

Тъй като с чл. 5, алинея втора, от закона се предвида, че при
четири неплатени вноски заемите стават изискуеми изцяло при 9%
лихва, от които 4% в полза на фонда „За подпомагане пострада-
ни“

лите от обществени бедствия“, голяма част от дължниците по възстановителните заеми изпаднаха в забава. И понеже санкциите на алинея втора на чл. 5 от закона се явиха като пречка за редовното уреждане и плащане на заемите, с закон — публикуван в „Държавен вестник“, бр. 79, от 8 април 1943 г., за изменение на чл. 5, алинея втора, от закона за облекчаване дължниците от земетръсната област по заемите, отпуснати им за възстановяване на повредените имоти от земетресението през 1928 г., се даде възможност на изпадналите в забава дължниците по земетръсни възстановителни заеми, които до 1 октомври 1943 г. внесат поне две от закъснелите вноски, да изплащат заемите си в срок 15 години, без предвидената в закона допълнителна 4% годишна лихва за сметка на фонда „За подпомагане пострадалите при обществени бедствия“, както и да платят за всичкото изтекло време — от 1 юли 1933 г. до 1 април 1943 г. — само 3% годишна лихва.

Законът имаше за задача да освободи дължниците от чувствителната глоба, предвидена в първоначалния закон, и да потигне същите към постепенно изплащане на задълженията. Срокът 1 октомври 1943 г. обаче се оказа неподходящ за много от дължниците, особено за тези от лозарските райони, и те не можаха да изплатят своевременно тези две вноски, защото до 1 октомври 1943 г. имаха възможност да опаричат своите произведения.

С оглед да се премахне тази пречка и се даде възможност и на останалите в забава дължници по земетръсни възстановителни заеми да внесат въпросните две вноски и да пристигнат към изплащането на задълженията си, се изработи предлаганият законопроект, с който се изменяват алинеи трета и четвърта от закона за облекчение дължниците от земетръсната област по заемите, отпуснати им за възстановяване на повредените имоти от земетресението през 1928 г., като датата 1 октомври 1943 г. се замени с 31 януари 1944 г.

Моля, г-да народни представители, да приемете и гласувате законопроекта, който ви предлагам.

Гр. София, декември 1943 г.

Министър на земеделието и държавните имоти: Д-р Ив. Бешков

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение на чл. 5, алинеи трета и четвърта, от закона за облекчаване дължниците от земетръсната област по заемите, отпуснати им за възстановяване на повредените имоти от земетресението през 1928 г.

Член единственный. В алинеи трета и четвърта на чл. 5 думите „1 октомври 1943 г.“ се заменят с „31 януари 1944 г.“

Председателствующий д-р Петър Къосеванов: Които приемат на първо четене законопроекта за изменение на чл. 5, алинеи трета и четвърта, от закона за облекчаване дължниците от земетръсната област по заемите, отпуснати им за възстановяване на повредените имоти от земетресението през 1928 г., моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Законопроектът ще бъде изпратен за разглеждане от комисията по Министерството на земеделието и държавните имоти.

Дневният ред за днес е изчерпан.

(Председателят Христо Калфов заема председателското място)

Председател Христо Калфов: Г-да народни представители! За идното заседание, което ще стане във вторник, 25 януари 1944 г., в 15 ч., в съгласие с правителството, председателството ви предлага следния дневен ред:

1. Одобрение на предложението за одобрение на 39. постановление, протокол № 138, от 1 октомври, 16. постановление, протокол № 142, от 8 октомври, и 52. постановление, протокол № 157, от 2 ноември 1943 г., на Министерския съвет.

2. Одобрение на предложението за оправдаване на сумата 13.716.265 лв., дължима на държавното съкровище от несъстоятелни и несъществуващи дължници.

3. Първо четене на законопроекта за изменение на закона за признаване правото на собственост върху някои завладени общински места и

4. Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за обществените осигуровки.

Г-да народни представители! Понеже според правилника трябва заседанията да следват своя ред както е определен — във вторник, сряда, четвъртък и петък — и понеже сега ще имаме ваканция, необходимо е по-напред да се съгласите за следното:

Ония г-да народни представители, които приемат заседанията на Народното събрание да се отложат, като следното заседание стане на 25 януари, вторник, 1944 г., моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Ония г-да народни представители, които приемат предложението дневен ред, моля, да вдигнат ръка. Министерство, Събранието приема.

Има думата г-н министър-председателят.

Министър-председател Добри Божилов: Г-да народни представители! Предстои народното представителство да отиде във ваканция за празниците и аз считам за свой приятен дълг по този случай да изкажа моето и на правителството голяма признателност и благодарност, че с една упорита, непрестанна и денонощна, бих казал, работата в осем дни тази година рекордно гласувахме бюджетите на държавата преди

Началник на Стенографското отделение: ДОНЧО ДУКОВ

Подпредседател: Д-р ПЕТЪР КЪОСЕИВАНОВ

31 декември и тъй, както не е запомнено от десетки години наред, бюджетите на държавата, на фондовете и на железниците ще бъдат публикувани и ще влязат в сила точно от 1 януари следната година. (Бурни и продължителни ръкоплескания и гласове „Браво!“)

Това говори, за чест на народното представителство, за едно голямо съзнание в моментите, които преживяваме, и че то, издигнато над всякакви лични и дребни дразги, с пълно съзнание даде подкрепата си, за да има държавата и трите бюджета навреме.

Г-да народни представители! Ние сме в края на една година, 1943, която отива в историята и която донесе много изпитания, много печал, много горчиви сълзи на българския народ. Тя ни отреди най-голямото нещастие за един народ — да загубим своя велик вожд, мъдрия, човечния цар-обединител Борис III. Но българският народ намери сили и кураж в себе си, за да понесе и това нещастие и, сплотен около трона на младия ни цар Симеон II, да повдигне своя дух и да живее с нуждите и с исканията на момента.

Ние сме в началото на новата 1944 г. — една нова страница за България и за нейната история.

Аз пожелавам на българския народ, што новата 1944 г. да донесе възпроизвеждане на правдата и справедливостта, на въжделената на този народ. (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Аз пожелавам също от сърце, щото, както винаги досега, Народното събрание и правителството ръка за ръка, сдущени повече от всеки друг път, в празната страница на начинаещата 1944 г. да напишат все по-светли и по-светли дела за България и за българския народ. (Бурни и продължителни ръкоплескания и гласове: „Браво!“)

Г-да народни представители! През време на тази ваканция безспорно вие ще влезете в контакт с народа, с вашите избиратели. Вие ще чуете неговите мъки, неговите нужди и след завръщането си ще им предадете. Аз ви моля да му разяснете всички ония въпроси, които безспорно и много естествено вълнуват и интересуват всеки българин в този момент.

Едновременно с това аз от сърце ви чествам Новата година и светлите Коледни празници и пожелавам на вас и на вашите семейства те да донесат повече здраве и повече благополучие. (Бурни и продължителни ръкоплескания).

Председател Христо Калфов: (Става прав)

Г-да народни представители! Ние днес привършихме разглеждането и приемането на бюджета на държавата за 1944 бюджетна година.

Както уважаемият г-н министър-председател отбеляза, действително от десетилетия насам този факт не е бил осъществен: бюджетът на държавата да е изгответ и приет преди да настъпи Новата година. Това не е случайност. То се дължи едновременно на усърдято на правителството, както и не по-малко на вашето съзнание и старание.

От името на бюрото аз ви сърдечно благодаря за стопрото.

Г-да народни представители! Привършвайки нашата специална важна работа, ние днес отиваме в кратка ваканция за светлите празници.

По този случай, стойки пред прага на Новата година, нека за миг хвърлим поглед върху пътя, изминат от нашия народ през изтичащата година.

Както за цялото човечество, така и за нашия народ, тия пъти не бе лек, а бе изпълнен с изпитания. От последните най-тежкото, върховното бе тъй преждевременно угазоване на непрежалимия наш любим народен цар, о'Бозе почивши цар Борис III обединител.

Но това тежко, това жестоко изпитание, както и другите нашият народ понесе със себеобладание, спокойствие и твърдост.

Днес, на прага на настъпващата нова 1944 година, нашият народ, верен на своя идеал и на своята историческа мисия, следвайки пътя, зазещан ни от царя-водач, изцяло зает в творчески устрем за всестранен възход, стои като буден страж на своя пост, готов да брани обединена България. (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Нека ние всички от тази свещена сграда, завръщайки се в колегите си, се отдадем сърдечно и вседушевно на апостолско проповядване на едно искрено и пълно народно помирение и сплотяване. Нека окончателно стихнат ежките и враждите от миналото. Нека в нашите сърца и души защири само истинска братска солидарност, а нашата съвест се озари от единствената мисъл — най-скрупулъзно изпълнение на върховния ни граждански дълг.

А този дълг ни повелява: сплотени и единни под народния трицвет, с дух и мисли да бдим и помагаме на върховното държавно ръководство, за да доживеем дена — а той сигурно ще дойде — деня на тържеството на нашата, българската правда — окончателното утвърждаване на нашето обединение и благополучието на целия български народ. (Бурни и продължителни ръкоплескания)

С тези пожелания от името на бюрото, като ви чествам Новата 1944 година, пожелавам ви щастливо завръщане по домовете.

Да живее Негово Величество царят! (Всички стават прави. Народните представители бурни и продължителни ръкоплескат)

Да живее Нейно Величество царицата-майка! (Бурни и продължителни ръкоплескания от народните представители)

Да живее регентите! (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Да живее целокупна България! (Бурни и продължителни ръкоплескания и силни викове „Ура!“)

Затварям заседанието.

(Затворено в 18 ч. и 1 м.)

Председател: ХРИСТО КАЛФОВ